Affald i Danmark

GIV DIT AFFALD
NYT LIV
SORTÉR MER!

Navn:

Affald i Danmark

Tekst: Karoline Hughes, AVV

Udgivelsesår: 2018

1. udgave 1. oplag

Affald
i Danmark

Affaldssortering i Danmark og i Hjørring

Foto: Mick Hughes

I Danmark samler skraldemænd affald ind hjemme hos borgerne. Nogle steder i landet sorterer man affaldet til genanvendelse, og andre steder bliver det ikke sorteret.

Men de fleste kommuner har en plan for deres affald, og derfor sorterer borgerne det, inden det bliver hentet af skraldemændene.

I Hjørring Kommune sorterer vi disse fire typer affald derhjemme:

Piktogrammer: Dansk Affaldsforening. Foto: Janne Haslund Buch

Skraldebilen og containerne

Foto: Janne Haslund Buch

Nogle familier har containere med to rum i hver. Andre har flere containere med et stort rum.

Skraldebilerne sørger for, at det, du har sorteret, holdes adskilt.

Foto: Janne Haslund Buch

Det er vigtigt at sortere rigtigt. Hvis der er fejl i det, du har sorteret, så kan det ikke genanvendes, når det kommer videre i systemet. På den måde kan den gode sortering, som andre har lavet, være spildt, hvis du smider noget forkert affald i rummene.

Hvis du ikke gider sortere og f.eks. smider papir i rummet til restaffald, så kan det ikke genanvendes, men bliver brændt i stedet. Det er jo synd, når det gamle papir kunne blive til nyt papir.

Hvorfor skal vi sortere affald?

Foto: Colourbox, Homeydesign

Hvorfor er det, at vi skal sortere vores affald?

Hvorfor er det vigtigt?

Det er fordi, Danmark gerne vil udnytte mange af de muligheder, der er i affaldet, så de kan blive til nye produkter og ikke bare blive brændt af.

Foto: Colourbox

Plastik er for eksempel lavet af olie, og det er begrænset, hvor meget olie der er tilbage på kloden. Når den sidste olie er brugt, kan man ikke få mere. Derfor er det godt at samle plastik ind, så det kan blive til nyt plastik, i stedet for at bruge kostbar olie på ny plastik.

Affald andre steder i verden

Foto: Colourbox, Adam Höglund

Nogle steder i verden sorterer man ikke affaldet. Der kommer affaldet på en losseplads. Noget af affaldet rådner, men meget af det bliver liggende længe. En dåse kan ligge i naturen i 500 år, før den bliver nedbrudt.

En flaske kan ligge i naturen i 4000 år, før den bliver nedbrudt.

Foto: Colourbox

Noget af affaldet er farligt for naturen, når det bare får lov til at ligge. Det kan være giftigt og kan ende i jorden og vores grundvand. Men det kan også være farligt på andre måder, for eksempel hvis dyr prøver at spise det, eller hvis mennesker roder i det.

Når affald ikke genanvendes

Foto: Colourbox, Chanawat Phadwichit

Affald, der bare ligger løst, kan også tiltrække skadedyr som rotter.

Rotter elsker affald, hvis de kan finde noget mad i det.

Rotter kan være farlige for mennesker, da de tit har sygdomme, som de kan smitte mennesker med.

Foto: Colourbox

Det er også spild af affald at smide det på lossepladsen, når det faktisk kan genanvendes. I Danmark er lossepladsen den sidste udvej for affaldet. Lossepladsen kaldes deponi, fordi affaldet bliver deponeret, dvs. gravet ned. Det gør man kun i Danmark, hvis man ikke har andre muligheder.

Affald i naturen

Foto: Colourbox

Der er også meget affald, der ender i havene, især plastik. Der flyder det rundt og bliver til store kunstige øer – kun af affald. Dyr der lever i og ved havet kan komme til at spise det, og så kan de dø af sult, fordi deres maver er fyldt op med plastik. Det gælder både små og store dyr i havet.

Plastikken kan også gå i mange små stykker, når det er i naturen. Så bliver det til mikroplast. Det spiser fiskene også, og så kan det ende i vores maver, når vi spiser fiskene.

Foto: Colourbox, Sergey

Foto: Colourbox

Det er spild af affald at lade det ligge i naturen, og det er meget skadeligt for dyrene.

Fra restaffald til energi

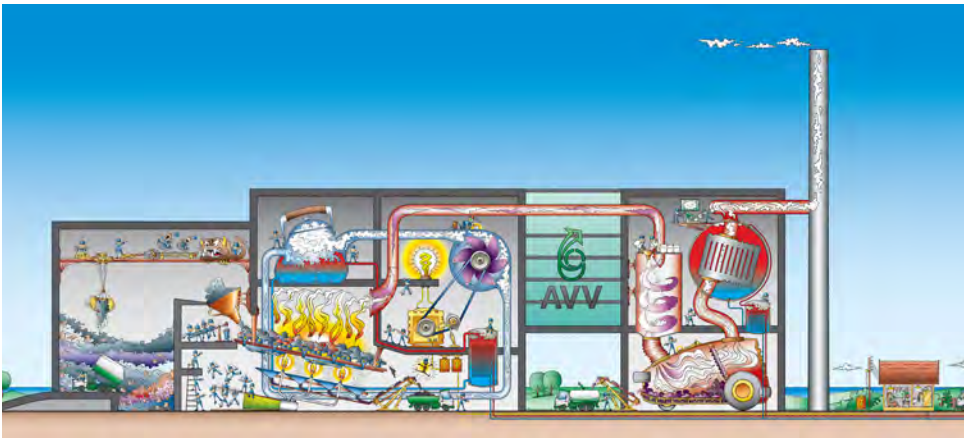

I Danmark vil vi gerne have det bedste ud af affaldet.

Ressourcerne skal ikke gå til spilde, og vi vil heller ikke have affaldet ude i naturen. Det er derfor, vi vil genanvende affaldet.

Det gør vi bedst, hvis borgerne sorterer affaldet, så det er nemt for skraldemændene at samle det ind.

Foto: Karoline Hughes

I Danmark har vi tidligere brændt meget affald af på energianlæg. Der bliver det til elektricitet og varme.

Det gør vi stadig med restaffaldet. Men vi vil gerne genanvende mere, så affaldet kan blive til nye materialer og produkter, i stedet for at blive brændt af.

Nyt liv til affaldet

Foto: Janne Haslund Buch

Meget affald kan få nyt liv. Det sker, når vi genanvender det.

Metal kan smeltes om til nyt metal. Dåser kan blive til nye dåser eller cykler. Man kan også bruge metallet til computere, rumraketter eller ringeklokker.

Papir kan blive til nyt papir. Det kan for eksempel være toiletpapir, servietter, æggebakker eller nyt tegnepapir.

Plastik kan bruges igen til nyt plastik som havemøbler, kurve eller flasker. Det laves til granulat, små stykker plastik, og så kan det smeltes om til nye produkter. Det kan også trækkes i tråde og blive til nye fibre, for eksempel til en fleecetrøje.

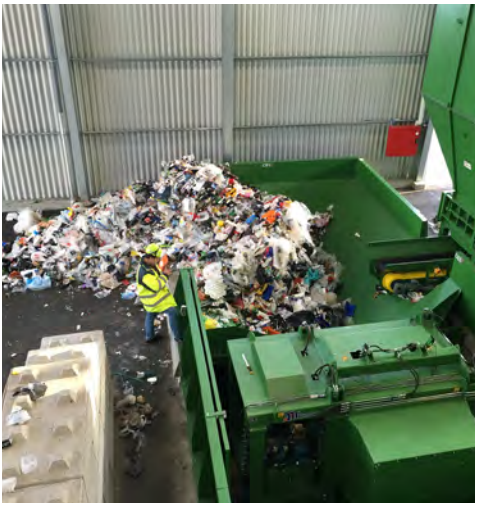

Foto: Karoline Hughes

Foto: Karoline Hughes

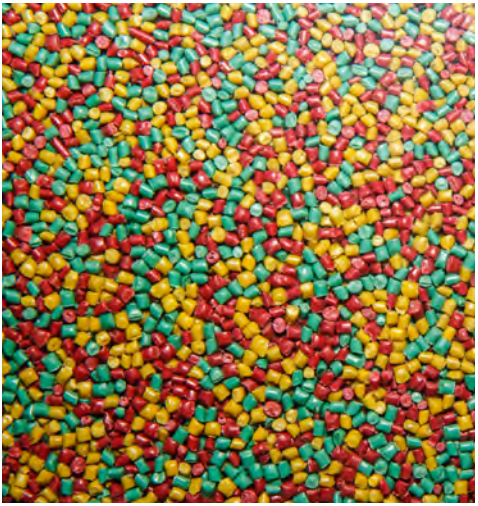

Foto: Colourbox, Photonewman

Foto: Colourbox, Piyachok Thawornmat

Det er vigtigt at sortere affaldet, så ressourcerne kan blive brugt igen.

Fra madaffald til gødning og energi

Foto: Colourbox, John Widebæk Hertz

Foto: Janne Haslund Buch

Madaffaldet skal også samles ind.

Alt det, der ikke bliver spist, og det der er for gammelt.

Det skal bare ud af bøtten eller dåsen og så ned i den grønne pose.

Det er vigtigt, at du laver en knude på den grønne pose, inden du lægger den ud i skraldespanden. Ellers siver madaffaldet ud i containeren, og den kommer til at lugte.

Foto: Colourbox

Madaffaldet i poserne kommer til et anlæg, hvor det hældes i en stor maskine. Her åbnes poserne, så madaffaldet kommer ud. Poserne sorteres fra, og maden laves til en stor grød. Der kommer en masse gas fra det gamle madaffald, og det samles til biogas, som biler og busser kan køre på.

Resten laves til pulp, som spredes ud på markerne som gødning. Så gror afgrøderne på markerne ekstra godt.

Restaffald og farligt affald

Foto: Janne Haslund Buch

Resten af affaldet skal til restaffald. Det er alt det, der er tilbage. Det, der er til rest. Det er alt det, man ikke kan genbruge som bleer, støvsugerposer, og blandede materialer. Eller det, der er alt for beskidt. Hvis bøtten med madrester er for ulækker, så skal den også med til restaffald og ikke til plast og metal. Men det kan også være det, du er i tvivl om. Hvis du ikke er sikker på, hvor affaldet skal hen, skal du lægge det i rummet til restaffald.

Foto: Hjøring Kommune

Foto: Karoline Hughes

Foto: Karoline Hughes

Man skal også huske det farlige affald, som ikke må komme med i det normale affald.

Det farlige affald er ting som batterier, kemikalier, småt elektronik og medicin. Det skal afleveres i den røde miljøkasse, hvis du har sådan en, eller også skal du aflevere det på genbrugspladsen.

Affaldet bliver ikke blandet

Foto: Janne Haslund Buch

Nogle familier har en container, der er delt i to rum. Andre deler container med folk i deres boligforening. Uanset hvilken slags container du har, er det vigtigt at sortere affaldet rigtigt.
Husk at plast & metal skal i det samme rum, for det bliver sorteret på et sorteringsanlæg.

Foto: Janne Haslund Buch

Foto: Janne Haslund Buch

Foto: Janne Haslund Buch

Skraldebilen, der kommer og henter affaldet, har også to rum. Når skraldemanden sætter containeren på bilen, sørger han for, at den sidder helt rigtigt. På den måde falder affaldet til hver sin side, og det affald, du har sorteret, bliver ikke blandet sammen.

Affaldssortering for fremtiden

Foto: Karoline Hughes

Det er vigtigt, at du sorterer affaldet. For vores alle sammens skyld. Vi kan passe på de råstoffer, der er på vores klode, ved at genanvende dem der allerede findes. Derfor skal du sortere affaldet i containerne. Du må også gerne bruge boblerne til glas. Hvis du har mere affald, kan du tage på en af de mange genbrugspladser.

Foto: Colourbox

Der er mange af jordens ressourcer, vi skal spare på. Det kan du gøre ved at sortere dit affald. Men du kan også tænke på, hvad du køber, og hvordan det er pakket ind. Måske du kan købe mindre eller købe genbrug? Så opstår der ikke så meget affald.

Foto: Janne Haslund Buch

Dette hæfte handler om affald i Danmark.

Her prøver vi alle at sortere vores affald, så det bliver genanvendt til nye materialer.